**Факултет:** ФАКУЛТЕТ ПО ТЕЛЕКОМУНИКАЦИИ И МЕНИДЖМЪНТ
**Катедра:** ОБЩО ИНЖЕНЕРСТВО
**Професионално направление:** 5.13. ОБЩО ИНЖЕНЕРСТВО
**Специалност:** ДИГИТАЛНО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО И ВИСОКИ ТЕХНОЛОГИИ
**Образователно-квалификационна степен:** БАКАЛАВЪР

## ОПИСАНИЕ НА ЛЕКЦИОНЕН КУРС

**1. Наименование на курса:** *УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА*
**2. Код на курса:** В.45.031.3
**3. Вид на курса:** *факултативен*
**4. Ниво:** *бакалавър*
**5. Година на изучаване**: *втора*
**6. Семестър:** *трети*
**7. Брой кредити:** *3*
**8. Име на лектора:** *доц. д-р инж. Пламен Павлов*
**9. Резултати от обучението за дисциплината:**

*Целта на курса* е студентите да изучат и да могат да прилагат подходите, методите и техническите средства за анализ, моделиране и прилагане в управлението и в съответствие със своите потребности, системи и алгоритми за снижаване и управление на възникващите рискове в бързо променящата се среда.

Студентите, приключили обучението си по дисциплината, *трябва да придобият:*

*Основни знания* за предмета, обхвата, съдържанието и същността на управлението на *рисковете свързани с осъществяването на дейността*, за същността и спецификата на управленските дейности за постигане на ефективни бизнес резултати.

*Практически умения* за внедряване на добрите бизнес практики за управление на рисковете в управление на бизнес процесите.

*Компетенции:* След приключване на курса студентите трябва да са усвоили познания и да са добили практически опит за управление на *възникващите рискове в бизнес процеси* в цялостната стратегия на фирмата.

**10. Начин на преподаване:**

*Начинът на преподаване* е в лекционна и дискусионна форма, според спецификата на разглежданата материя. Акцентът е поставен на фундаменталните въпроси на управлението на риска, като в учебните занятия се използва мултимедия.

**11. Предварителни изисквания:**

*Студентите следва да* притежават знания по дисциплините: Икономика на предприятието, Предприемачество в сектора на високотехнологичния бизнес, Производствен мениджмънт, Основи на дигиталното предприемачество.

*Курсове, ползващи дисциплината са* Инженерна и производствена логистика, Анализ на риска на високотехнологичното предприятие, Антикризисна политика и устойчивост на високотехнологичното предприятие, Иновационен мениджмънт на високите технологии, Киберсигурност на високите технологии.

**12. Съдържание на курса:**

*В дисциплината се акцентира на основни въпроси*, които са в полезрението на съвременните ръководители и техните сътрудници работещи в областта на управление на риска. В резултат на това трябва да се познават подходите, методите и техниките за управление на риска, без които нито една бизнес система не може да функционира ефективно.

Учебната дисциплина "Управление на риска" е допълваща и изключително полезна дисциплина включваща целия цикъл и познание свързани с оценяване и управлението на риска, изграждане на системи, методики и критерии за обективното му оценяване.

**13. Библиография**

***Основна литература:***

1. **Александрова, М**. Управленски решения и риск. Изд. Авангард Прима, София, 2011.
2. **Габровски, Р., Илиев Б.** Корпоративен риск мениджмънт, Свищов, 2004.
3. **Георгиев, Р.** Управление на риска в предприемаческата дейност. Финансово-брокерска къща „ЛОГОС-ТМ", С., 2002.
4. **Дилков, Ц.** Управление на риска. Нова звезда, София, 2011.
5. **Драганов, Х.** Управление на риска. Изд. Тракия – М, София, 2010.

6. **Ненов, Т.** Бизнес диагностика. Изд. „Наука и икономика”, Варна, 2012.
7. **Петров, С.** Управление на риска, Авангард прима, София, 2015, с.59.
8. **Портър, М.** Конкурентна стратегия (техники за анализ на индустрии и конкуренти). С., 2010.
9. **Ступаков В., Г. Токаренко,** Риск-менеджмент, Москва, „Финанси и статистика”, 2005.

***Допълнителна литература:***

1. **Блейк, К.** Изкуството да вземаме решения. ИК „АМАТ-АХ”, С., 2009.
2. **Драганов, Х., Г. Димитрова**. Управелние на риска. Унив.изд. „Стопанство”, С., 2009.
3. **Томов, К.** Анализ и подходи за оценка на риска и разработка на модел за оценка на риска за интегрирана вътрешна управленска система. Годишник на Департамент ”Телекомуникации”, (online) НВУ, София, 2014, том 3; http://ebox.nbu.bg/dtk14/12-K_Tomov.pdf
4. **Тэпман Л.** Риски в экономике, Учеб. Пособие для вузов / Под ред. проф. ВА Швандара. Москва:”Юнити Дана”, 2002.
5. ISO 31 000:2009. Risk Management – Principles and Guidelines, Geneva, 2009.
6. ISO/IES 31 010:2009, Risk Management – Risk Assessment Techniques, Geneva, 2009.
7. Kirzner, I. Perception, opportunity, and profit: studies in the theory of entrepreneurship, Chicago: University of Chicago Press.

**14. Методи и критерии на оценяване:**

Дисциплината завършва с *текуща оценка*.

*1. Изисквания при формиране на оценката по шестобалната система*

На студентите се поставят задачи за самостоятелна работа по управление на риска. Резултатите от упражненията се оформят, съобразно точкова система. Текущият контрол се извършва под формата на тестове, казуси и практически задачи. Провеждането на занятията се контролира чрез проверка на резултатите на студентите, съобразно предварително оповестени критерии. Под внимание се взема активността на всеки студент, персоналния и колективния му принос в заданията. Студентите получават заверка след успешно участие в семинарните занятията през семестъра, а минимални изисквания за присъствие и работа е поне 60 % от времето, за което се правят тестове, казуси и практически задачи, поставени от лектора. Дисциплината завършва с текуща оценка. Отчита се индивидуалната и екипна работа на студента през семестъра - текущ контрол по време на лекции и семинарни занятия.

*2. Формиране на крайната оценка*

Оценката по дисциплината се оформя чрез точкова система, максималния брой точки, който студентите могат да получат е 100 (вж. табл. 1). Те се образуват от едно практическо задание, разработвано в екип от няколко студента, възложено от лектора на курса (съобразно теми от конспекта) и две задания в семинарите – презентация на курсова работа (по избор на студента от зададени направления, т.е. теми по конспект) и практика за усвояване на знания. С оценката, която е образувана от получения сбор от точки (от лекции и упражнения), т.е. с текущ контрол, студентът се оформя според предварително оповестени критерии. Формирането на текуща оценка в курса на обучение е съобразно получени точки и подредбата им по шестобалната система, дадено в Таблица 1.

Таблица 1.

| Брой точки | Оценка по шестобалната система |
|---|---|
| 0 – 20 | Слаб 2 (F) |
| 20 – 39 | Слаб 2 (FX) |
| 40 – 49 | Среден 3,00 (E) |
| 50 – 59 | Среден 3,00 (D) |
| 60 – 69 | Добър 4,00 (C) |
| 70 – 84 | Мн. добър 5,00 (B) |
| 85 – 100 | Отличен 6,00 (A) |

**15. Език на преподаване:** *Български*